

BEDRIJFSANALYSE 2021

A. de Boer
Boerensteeg 1
1234 AB Boerenland

1 januari 2022

Pieter van Gorkum
Adviseur management & strategie
Nobisweg 13
5473 RD Heeswijk-Dinther
06-12571416
p.van.gorkum@ppp-agro.nl

INHOUDSOPGAVE

	Pag.
1. Inleiding en toelichting	3
1.1. Inleiding	3
1.2. Toelichting op het jaar 2020	3
1.3. Toelichting op het jaar 2021	3
2. Perspectiefanalyse	4
2.1. Sterke punten	5
2.2. Aandachtspunten	5
3. Doelen, visie en strategie	6
4. Conclusies en advies	6
5. Algemene gegevens	7
6. Perspectief analyse bedrijfsgegevens	9
7. Analyse saldo melkvee & veemanagement	12
8. Financiële analyse	13
9. Winst- en verliesrekening	14
10. Historische resultaten	15
11. Kostprijs en kritieke melkprijs	16
12. Saldo per koe	17
13. Saldo melkveehouderij	18
14. Resultaat melkveehouderij	19
15. Vergelijking prognose	20
16. Prognose	20
16.1. Prognose 2022	20
16.1. Prognose 2023	20
16.1. Prognose 2024	20
16.1. Conclusies	21
16.1. Advies	21
17. Resultaten prognose	21

1. Inleiding en toelichting

1.1. Inleiding

Deze analyse is samengesteld op basis van het jaarrapport 2021 en aanvullende technische gegevens, zoals de kringloopwijzer.

De analyse bedrijfsperspectief is gebaseerd op de door u verstrekte informatie.

1.2. Toelichting op het jaar 2020

Opbrengsten buiten exploitatie betreft vergoeding renteswap

Kosten buiten exploitatie betreft boekwinst

1.3. Toelichting op het jaar 2021

Productie is lager geweest dan langjarig gemiddelde door slechte kuil.

Er is in 2021 relatief veel melk vervoerd aan de kalveren/ privé gebruikt/ vernietigd.

Omzet en aanwas duidelijk hoger dan langjarig door hogere vee prijzen

Krachtvoerkosten / kg melk zijn duidelijk gestegen door hoge krachtvoerprijzen en een mindere graskuil.

Er is, door de mindere kuil, duidelijk meer mais gevoerd. (6,9 kg ds. t.o.v. 5,0 kg)

Er is duidelijk meer kunstmest gestrooid op het grasland dan in 2020. (192 kg N t.o.v. 144 kg)

Veekosten/ kg melk duidelijk bovengemiddeld door lager productie. Absoluut gezien zijn ze vergelijkbaar met verleden.

Kosten buiten exploitatie betreft toename voorraad.

Bewerkingskosten (werk derden + werktuigbouwkosten) stijgen langzaam de laatste jaren. Dit komt mede door de gestegen brandstofprijzen. Blijf hier wel scherp op.

Rentekosten zijn laag. Jullie gaven aan dat de rente voor de grootste lening nog een tijdje vast staat. Rentekosten zullen dan ook niet snel stijgen, ondanks dat de marktrente wel is gestegen.

2. Perspectiefanalyse

Inzicht in de sterke en zwakke punten van het bedrijf en of de ondernemer(s) voorkomt bedrijfsblindheid en aanknopingspunten om aan de slag te gaan met als doel betere resultaten en toekomstperspectief te behalen.

U als ondernemer(s) bepalen (voor een groot deel) het succes van uw onderneming.

Natuurlijk zijn er omstandigheden of zaken waar je geen of maar beperkt invloed op hebt; denk onder andere aan "het weer", de mondiale prijsontwikkelingen, wet- en regelgeving.

De toekomstgerichte ondernemer houdt deze ontwikkelingen scherp in de gaten en speelt daar op in door kennis te ontwikkelen, door risico's te beperken en kansen te benutten.

Het streven is om een zo objectief mogelijke analyse van de exploitatie en de resultaten t.o.v. normen en gemiddelden te presenteren.

Samenvatting perspectiefanalyse

Erf en bedrijfsgebouwen	+
Cultuurgronden	+/-
Omgeving en vergunningen	++
Financieel	+/-
Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI's) Milieu	+

Het toekomstperspectief van een onderneming wordt door veel factoren bepaald. Hierboven is een samenvatting gemaakt over cijfers 2021.

Bij erf en gebouwen gaat het om de bereikbaarheid, de doelmatigheid en de staat van onderhoud van erf en bedrijfsgebouwen.

In de grondgebonden melkveehouderij is grond een belangrijk uitgangspunt. Het gaat dan om in welke mate grond duurzaam aan het bedrijf is verbonden (grond in eigendom, erfpacht of reguliere pacht), waar de gronden liggen (% huiskavel en % van de veldkavels die op grotere afstand van het bedrijf liggen).

De plek waar het bedrijf staat (omgeving) kan belemmeringen en of kansen opleveren. Denk aan burgers die wat vinden / willen of natuurgebieden met stikstofdoelen. Vergunningen (omgevingsvergunning en NB-vergunning) zijn voorwaardelijk voor "license to produce". Een goed economisch bedrijfsresultaat en een financieel gezond bedrijf zijn onmisbare voorwaarden om een bedrijf voort te zetten en te kunnen ontwikkelen.

Het terugdringen van stikstof- en broeikasgasemissies, een goede waterkwaliteit en het vergoten van de biodiversiteit staat hoog op de politieke agenda. De KPI's milieu geven een beeld hoe de prestaties op dit terrein zijn.

In hoofdstuk 6 is een uitgebreid overzicht van factoren weergegeven die het toekomstperspectief van een bedrijf kunnen bepalen.

2.1. Sterke punten

Bereikbaarheid / ontsluiting

Capaciteit huisvesting melkvee

Capaciteit huisvesting jongvee

Huiskavel (% van totale oppervlakte)

Kritieke afstand stallen tot burens

Afstand bedrijf tot dorp/stad

Afstand bedrijf tot natuurgebied

Saldo melkvee (in % van de norm)

Financiële buffer / 100 kg melk

Bodemoverschot stikstof (kg N/ha)

Ammoniakemissie totaal (NH₃ per ha)

Eiwit van eigen land

Blijvend grasland

De melkproductie per koe is ongeveer gemiddeld.

Het bedrijf typeren we als 'grondgebonden intensief', de melkproductie ligt t.o.v. gemiddeld

De totale voerkosten liggen onder de bedrijfsspecifieke norm.

Het verbruik van krachtvoer + bijproducten ligt onder de bedrijfsspecifieke norm.

De betaalde prijs voor krachtvoer + bijproducten ligt op of iets boven de bedrijfsspecifieke norm,

Ten opzichte van de bedrijfsspecifieke norm is de omzet en aanwas ruim hoger (>10%).

Het aantal stuks jongvee per 10 melkkoeien ligt onder de norm (vervangings% van 25%)

De tussenkalftijd is goed.

Het aantal dode kalveren (sterfte%) ligt ruim onder gemiddeld.

Het sterfte% rundvee > 1 jaar ligt ruim onder gemiddeld.

De opbrengstprijzen van een nuchter kalf ligt meer dan 10 % hoger dan gemiddeld.

2.2. Aandachtspunten

Aandeel eigendomsgrond

Veldkavel > 500 m (% van totale oppervlakte)

Vreemd vermogen / ha eigendom

Vreemd vermogen / kg melkproductie

Solvabiliteit (=EV/TV incl. stille reserves)

Melkprijs / 100 kg melk

Bedrijfsresultaat (fiscaal)

Bedrijfsresultaat per vak

Arbeidsinkomen ondernemer(s) per vak

Broeikasgassen bedrijf (kg CO₂-eq /ton melk)

De oppervlakte grond ligt meer dan 10 % lager dan gemiddeld.

Er is meer dan 15% grond in gebruik met een kortlopende pachtovereenkomst.

Het aantal melkkoeien ligt meer dan 10 % lager dan gemiddeld.

Het bedrijf typeren we als 'grondgebonden intensief', de melkproductie per ha ligt t.o.v.

Gemiddeld worden koeien 175 dagen geweid. Op uw bedrijf ligt dit meer dan 10 %

De betaalde prijs voor krachtvoer + bijproducten ligt boven de bedrijfsspecifieke norm.

Het aantal stuks jongvee per 10 melkkoeien boven het gemiddelde melkveebedrijf

De tussenkalftijd ligt boven de 375 dagen.

De opbrengstprijzen van een verkochte koe ligt meer dan 10 % lager dan de norm.

3. Doelen, visie en strategie

Doelen

Jullie wensen een bedrijf te runnen waarbij jullie beide thuis kunnen blijven en daarmee voldoende inkomen weten te realiseren.

Jullie wensen het financieel makkelijker te krijgen.

Visie

Regelgeving in de melkveehouderij wordt alleen maar meer. Jullie vragen je af of je met de huidige omvang voldoende inkomen kunt blijven genereren.

Jullie zijn je aan het oriënteren op andere takken of een omschakeling. Doel is wel om daarbij op de huidige locatie te blijven wonen en om de gebouwen en gronden te kunnen benutten.

Strategie

Vooralsnog gaan jullie door op de huidige manier. Wel overwegen jullie alternatieven voor de toekomst om enerzijds voldoende inkomen te behouden, waarbij de boer ook minder buiten de deur hoeft te gaan werken.

4. Conclusies en advies

4.1. Conclusies

- Melkproductie is in 2021 duidelijk lager geweest door een slechte kuil. Hierdoor zijn ook de kosten voor snijmais en krachtvoer hoger geweest. Inmiddels is deze kuil op en is alles weer meer op het oude niveau.
- Jullie melkprijs ligt onder gemiddeld t.o.v. anderen door iets lagere gehalten.

Per 100 kg melk (exclusief BTW)					
2017	2018	2019	2020	2021	Gemiddeld
RFC	RFC	RFC	RFC	RFC	
635.000	656.000	645.000	644.000	630.000	642.000
256.000	246.000	247.500	225.000	233.000	241.500
40,31	37,50	38,37	34,94	36,98	37,62
0,30	0,13	0,31	0,00	0,00	0,15
40,01	37,37	38,06	34,94	36,98	37,47
39,75	37,45	37,94	35,93	39,45	
0,26	-0,08	0,12	-0,99	-2,47	€ -0,63
Gemiddelde melkprijs (excl. btw) lange termijn begroting (KWIN-V 2022-2023)					€ 38,50
(excl. vastlegging deelnemingen)					€ 37,87

- Het resultaat is wel duidelijk beter geweest waardoor de mutatie liquide middelen net sluitend is.

4.2. Advies

- Jullie omvang is beperkt voor de toekomst. De stal is wel up to date. Gezien de prognose zal het resultaat naar verwachting langjarig net voldoende zijn om alles verplichtingen te kunnen blijven voldoen. Zorg daarom in goede jaren voor een buffer en pleeg de benodigde vervangingsinvesteringen dan. Hierdoor kun je in een financieel minder jaar ook wachten met investeringen.
- Ga met de accountant/ fiscalist bekijken wat er afgerekend moet worden aan de fiscus/ jullie overhouden voor investeringen en aflossing aan de bank indien jullie nu de melkveetak zouden staken en een andere zouden starten.
- Indien jullie een overstap naar een andere bedrijfsopzet willen maken/ willen verbreden met een andere neventak denk ik graag met jullie mee over de mogelijkheden, of het nu gaat om financiële of technische vraagstukken.
- Uw schuldenpositie is relatief fors ten opzichte van leeftijd van de koeienstal. Probeer in goede jaren deze schuldenpositie extra te verlagen, waarbij jullie wel voldoende buffer moet behouden om in mindere jaren niet direct liquiditeitsproblemen te krijgen.

5. Algemene gegevens		2021	2020
Ondernemingsvorm: VOF		Klantnummer:	3951
		Melkfabriek:	RFC
Oppervlakte grond			
Eigendom		15,00	15,00
Reguliere pacht		8,53	8,53
Kortlopende pacht		10,00	10,00
Totaal [ha kadastrale maat]		33,53	33,53
* waarvan huiskavel		17,30	
Grondexploitatie			
Grasland		27,00	27,00
Mais		4,50	4,50
Erf, wegen en sloten		2,03	2,03
Totaal (kadastraal)		33,53	33,53
Oppervlakte huiskavel (grasland)	ha	20,00	20,00
Grondsoort grasland (veen/klei/zand)	%	0/100/0	0/100/0
Grondsoort bouwland (veen/klei/zand)	%	0/100/0	0/100/0
Fosfaatproductierecht	kg	3.550	3.550
Veestapel			
Melkkoeien + overige koeien (excl. koeien in opfok derden)		70,0	69,0
Vrouwelijk jongvee > 1 jaar (excl. dieren in opfok)		14,0	11,0
Vrouwelijk jongvee < 1 jaar (excl. dieren in opfok)		20,2	16,7
Stieren		1,0	0,5
Jongvee per 10 melkkoeien		4,9	4,0
Toeslagrechten		28,00	28,00
Melkproductie			
Afgeleverd melkfabriek	kg	630.000	644.000
Privé-gebruik & huisverkoop	kg	1.000	
Vervoederd kalveren	kg	11.000	8.000
Vernietigd/overig	kg	2.000	
Totaal geproduceerd		644.000	652.000
Melkproductie per koe	kg	8.900	9.400
Geproduceerd vet-%	%	4,40	4,40
Geproduceerd eiwit-%	%	3,50	3,50
Gemiddeld ureum	mg/100 g	22	21
Melkproductie per ha gras + voedergewas	kg	20.060	20.860

5. Algemene gegevens		2021	2020	
Voederwinning en bijvoeding				
Kg ds snijmais/koe/dag (stalperiode)	kg ds	6,9	5,0	
Kg ds snijmais/koe/dag (weideperiode)	kg ds	6,9	5,0	
Kg krachtvoer/bijproducten per melkkoe	kg	2.490	2.680	
Kg krachtvoer in % van de norm	%	108%	113%	
Totale voerkosten t.o.v. de norm		58%	105%	
Bemesting				
Kunstmest N-gift /ha grasland	kg	190	145	
Kunstmest N-gift /ha snijmais	kg	85	142	
N-gift uit kunstmest en org. mest / ha grasland	kg	334	249	
Beweiding				
	<u>Aantal</u>	<u>dagen</u>	<u>Aantal</u>	<u>dagen</u>
Melkkoeien	69,9	130	68,9	135
Uren weidegang/koe/dag	6,0		6,0	
Pinken	13,4	130	10,4	130
Volledige arbeidskrachten (V.A.K.)				
Ondernemer(s)		<u>1,50</u>	<u>1,50</u>	
Totaal volledige arbeidskrachten		1,50	1,50	
Broeikasgassen bedrijf (kg CO ₂ -eq /ton meetmelk)		1.284	1.051	
Bodemoverschot stikstof (kg N/ha)		49	91	
Ammoniakemissie totaal (NH ₃ per ha)		67	63	
Eiwit van eigen land		64%	66%	
Blijvend grasland		82%	80%	

6. Perspectief analyse bedrijfsgegevens

Algemeen

Ondernemingsvorm	VOF	Arbeid totaal (v.a.k.)	1,50
Bedrijfsopvolger			

Erf en bedrijfsgebouwen

Bereikbaarheid / ontsluiting	Goed		
Capaciteit huisvesting melkvee	114%		+
Capaciteit huisvesting jongvee	161%		++
Emissiearme stallen			--
Doelmatigheid bedrijfsgebouwen	Goed		+
Onderhoudstaat bedrijfsgebouwen	Goed		+

Cultuurgronden

Aandeel eigendomsgrond	33%	}	+/-
Aandeel reguliere en erfpacht	28%		
Huiskavel (% van totale oppervlakte)	52%		+
Veldkavel > 500 m (% van totale oppervlakte)	5%		+/-

Omgeving en vergunningen

Kritieke afstand stallen tot burens	m	500	++
Afstand bedrijf tot dorp/stad	m	5000	++
Afstand bedrijf tot natuurgebied	km	10	++
Er is een NB-vergunning van voor 1-7-2015			++
Er is een milieuvergunning aanwezig.			+

Financieel

	<u>Resultaat</u>	<u>Streefwaarde</u>	
Vreemd vermogen / ha eigendom	€69.735	< € 46.519,-	--
Vreemd vermogen / kg melkproductie	€1,22	< € 0,81	-
Solvabiliteit (=EV/TV incl. stille reserves)	55%	70%	--
Melkprijs / 100 kg melk	€37,24	€36,00	+/-
Saldo melkvee (in % van de norm)	120%	> 100 %	++
Bedrijfsresultaat (fiscaal)	€88.624		
Bedrijfsresultaat per vak	€59.082	€55.000	+/-
Noodzakelijke investeringen (1-10 jaar)			
Investeringsruimte	€628.597		++
Financiële buffer / 100 kg melk	€4,79	€3,00	++

Bedrijfseconomisch

Arbeidsinkomen ondernemer(s) per vak	€50.899	€ 42.750,-	+/-
--------------------------------------	---------	------------	-----

**) Arbeidsinkomen (met ber. rente, afschrijvingen en aflossingen o.b.v. vervangingswaarde)*

Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI's) Milieu

	<u>Resultaat</u>	<u>Doelwaarde</u>	
Broeikasgassen bedrijf (kg CO2-eq /ton melk)	1.284	< 1.200	-
Bodemoverschot stikstof (kg N/ha)	49	< 150	++
Ammoniakemissie totaal (NH3 per ha)	67	< 75	+
Eiwit van eigen land	64	> 50%	++
Blijvend grasland	82	> 40%	++

Toelichting perspectiefanalyse

Inleiding

Om het toekomstperspectief van een onderneming te kunnen beoordelen zijn meerdere aspecten of onderdelen van belang.

Bij de beoordeling van de resultaten kiezen we voor een waardering van 1 tot 5, of van slecht tot uitstekend of van - - tot ++

Het blijft een uitdaging en het zal ook best wat discussie op kunnen leveren of een bepaald kengetal nu matig of voldoende gekwalificeerd wordt. Veel belangrijker is het signaleren van de knelpunten en het vinden van goede oplossingen.

Erf en bedrijfsgebouwen

Op een bedrijf met een doelmatig ingericht erf, met goed onderhouden en moderne bedrijfsgebouwen, een bedrijfslocatie die goed bereikbaar is voor groter wordende transporten, kan efficiënt worden gewerkt.

Stallen met voldoende capaciteit (lig- en vreetplekken) en ruime looppaden zorgen voor een goed dierenwelzijn en een voorwaarde voor een goede diergezondheid.

Indien de stallen emissiearm zijn ingericht en er voldoende ruime mestopslagcapaciteit aanwezig is, kan makkelijker worden voldaan aan toekomstige eisen op het gebied van ammoniakemissie.

Cultuurgronden

Gronden in eigendom of met langdurige contracten, zoals erfpacht en reguliere pacht geven meer zekerheid. Gronden met kortlopende pacht of mondeling gebruik bieden geen zekerheid.

Een goede verkaveling en ontsluiting van de percelen is een belangrijke voorwaarde om efficiënt en economisch te kunnen werken; denk aan beweiding / landwerkzaamheden, transporttijden, en dergelijke.

De kosten van de exploitatie van veldkavels (gronden die alleen via de opnebare weg bereikbaar zijn) kunnen € 200,- tot € 500,- / ha hoger uitvallen dan gronden in de huiskavel.

Veldkavels (percelen die alleen via de openbare weg zijn te bereiken) die op grotere afstand van het bedrijf liggen worden veelal minder efficiënt gebruikt en zijn door extra transportafstanden economisch (hogere kosten) minder interessant.

Omgeving en vergunningen

De omgeving, de medeburgers, zien veel en laten dit ook steeds vaker en duidelijker merken (b.v. via social media).

Burgerwoningen die binnen een afstand van 50 meter of 100 meter van een bedrijf liggen kunnen een risico vormen. Wanneer een bedrijf geur- of geluidsoverlast veroorzaakt (terecht of onterecht) kunnen beperkingen worden opgelegd.

Wanneer een bedrijf aan een woonwijk grenst, kan dit een bedreiging zijn.

Ook zijn er ondernemers die dit als een kans zien en door het exploiteren van een nevenactiviteit (boerenwinkel of kinderdagverblijf) extra inkomen weten te behalen.

Een geldige en qua dieraantallen toereikende NB-vergunning en omgevingsvergunning zijn belangrijke voorwaarden voor het mogen exploiteren van een onderneming (Licence to produce).

Financieel en economisch resultaat

Een financieel gezonde onderneming met een goed technisch en economisch bedrijfsresultaat en een positieve liquiditeitsontwikkeling (marge) is een belangrijke voorwaarde voor een goed toekomstperspectief.

Een financieel gezonde onderneming kan door een voldoende financiële buffer (spaartegoeden en of ruimte in het rekening courant krediet) tegenvallers opvangen en er is financieringsruimte beschikbaar om aan toekomstige wettelijke verplichtingen te voldoen. Denk hierbij aan aanpassing van stallen of bedrijfssysteem om stikstof- en broeikasgasemissies te verlagen, verwijdering van asbest

Voor toekomstperspectief op de langere termijn is het vooral van belang dat er bedrijfseconomisch voldoende rendement wordt behaald en dat de inzet en risico's van een ondernemer met een voldoende arbeidsinkomen zal worden beloond.

Bij het bepalen van een bedrijfseconomisch arbeidsinkomen wordt gerekend met vervangingswaarden van de bedrijfsmiddelen, met berekende afschrijvingen en rente over het gemiddeld geïnvesteerd kapitaal.

De streefwaarde vreemd vermogen / ha wordt beïnvloed door de waarde per ha grond en de aanschaf-/vervangingswaarde van de bedrijfsgebouwen gecorrigeerd met een factor voor doelmatigheid en staat van onderhoud.

De financiële buffer wordt bepaald door de ruimte in de rekening courant plus beschikbare bedrijfsspaargelden.

Kritieke Milieu Prestatie Indicatoren (KPI's)

Een beter milieu vergroot het toekomstperspectief voor volgende generaties.

De overheid zal met toekomstige wetgeving eisen gaan stellen aan de mate waarin ondernemingen het milieu (lucht, water, bodem) mogen belasten.

Diverse zuivelafnemers hebben programma's ontwikkeld om een lagere milieubelasting te stimuleren en te belonen in de melkprijs, denk bijvoorbeeld aan Focus Planet.

Bij de beoordeling van de KPI's toetsen we de behaalde resultaten aan doel- of streefwaarden.

7. Analyse saldo melkvee & veemanagement

	2020	2021	norm 2021	verschil t.o.v. norm	waar- dering
		€/ 100 kg	€/ 100 kg	% €	
Opbrengsten					
Melkopbrengst	35,50	37,25	37,25		
Omzet rundvee	1,13	0,95	2,22	136	5.200
Aanwas rundvee		2,10			✓
Totaal opbrengsten	36,63	40,30	39,47		
Toegerekende kosten					
Veevoer					
Krachtvoer	7,11	8,99	8,62	111	-5.800
Natte bijproducten	1,70	0,55			
Correctie voorraden ruwvoer		-3,40	1,43		32.000
Ruwvoer	0,69	-0,28			
Totale veevoerkosten	9,51	5,85	10,04	58	26.215
Veekosten					
Fok en controle	1,10	1,00	1,12	89	800
Gezondheidszorg	1,54	1,80	1,27	141	-3.300
Overige veekosten/strooisel	1,36	1,19	1,24	96	300
Mestafzetkosten	0,16	0,36	0,36		
Totaal veekosten	4,16	4,35	4,00	109	-2.200
Gewaskosten					
Zaad/pootgoed	0,43	0,09	0,09		
Gewasbeschermingsmiddelen	0,20	0,12	0,12		
Kunstmest	0,60	0,92	0,94	97	
Totaal gewaskosten	1,22	1,13	1,16	98	
Overige toegerekende kosten	0,07	0,22	0,22		
Totaal toegerekende kosten	14,96	11,56	15,42	75	24.015
Saldo melkveehouderij	21,67	28,74	24,05	120	29.215
Netto kVEM benutting per ha grasland		13.142	9.893	133	✓
Netto kVEM benutting per ha cultuurgrond		14.097	11.277	125	
Netto kVEM benutting per ha grasland KLW		16.438			

Analyse veemanagement	2021	Norm	%		
aantal melkkoeien	70,0	69,9	100	-0,1	
aantal pinken > 1 jaar	14,0	19,8	68	5,8	
aantal kalveren < 1 jaar	20,2	19,9	104	-0,3	
Jongvee per 10 melkkoeien	4,9	5,7	86	0,8	
Leeftijd bij 1e keer afkalven	2,00	2,00	100		✓
Leeftijd aanwezige melkkoeien	5,05	5,50	92		!
Leeftijd bij uitstoot	7,00	6,00	117		✓
Gem. levensproductie / koe	44.000	31.343	141		✓
Gem. levensproductie afgevoerde koe		36.493			✗
Meetmelkproductie per levensdag	25,00	15,00	168		✓
Omzet en aanwas bedrijf	€ 18.932	€ 13.901	136	5.031	
Tussenkalftijd	401	375	107		!
Aantal geboorten per 100 melkkoeien	94	109	86		✗
% kalversterfte < 1 jaar	7,6%	10,0%	76		✓
% sterfte overig vee	1,2%	3,0%	40		✓
Aantal verkochte kalveren	47	48	98		!
Gemiddelde verkoopprijs nuka's	€ 173	€ 122	142		✓
Gemiddelde verkoopprijs melkkoe	€ 699	€ 873	80		✗
% uitstoot melkkoeien	19%	25%	74		✓
% insteek melkkoeien	33%	25%	132		✗

8. Financiële analyse

	Commerciële balans	Boekwaarde		
		Eind	Begin	Vershil
ACTIVA [bezittingen]				
Grond en grondverbetering	656.000	73.621	73.621	
Bedrijfsgebouwen en inrichting	520.000	188.323	210.259	-21.936
Werktuigen en installaties	25.000	25.084	30.467	-5.383
Melkvee	82.000	81.743	68.712	13.031
Deelnemingen	90.000	90.138	90.138	
Vorderingen	32.000	32.018	31.431	587
Voorraden voer	36.000	36.115	26.650	9.465
Voorraden overig	1.000	1.350		1.350
Totaal Activa	1.795.000	528.392	531.278	-2.886
Prive (on) roerend goed	203.000	203.000	208.000	-5.000
Prive gelden	61.000	61.000	56.000	5.000
Totaal bezittingen incl. prive	2.059.000	792.392	795.278	-2.886
PASSIVA [financiering]				
Eigen Vermogen	997.000	-270.466	-300.439	29.973
Bankleningen	739.000	739.000	775.000	-36.000
Kortlopende schulden	25.000	25.494	30.352	-4.858
Aflossingsverplichtingen financieringen	24.000	23.905	14.211	9.694
Overlopende passiva	10.000	10.459	12.154	-1.695
Totaal Passiva	1.795.000	528.392	531.278	-2.886
Prive vermogen	264.000	264.000	264.000	
Totaal Passiva (incl. prive)	2.059.000	792.392	795.278	-2.886

TOELICHTING

In het algemeen geldt dat het voor een gezonde financiering noodzakelijk is dat Vaste Activa, zoals productierechten, grond, gebouwen, werktuigen en de veestapel, met op lange termijn beschikbaar vermogen [zoals eigen vermogen en langlopende schulden] worden gefinancierd.

Het saldo eigen vermogen + langlopende schulden bedraagt:

492.439

Het totaal van de vaste activa bedraagt aan het einde van het boekjaar:

368.771

Er is voldoende E.V. + lang vreemd vermogen voor de financiering van de vaste activa

123.668

Het eigen vermogen in het bedrijf is toegenomen met € 29.973

De langlopende bedrijfs-schulden zijn afgenomen met € 36.000

Het totaal eigen vermogen is toegenomen met € 29.973

De totale langlopende schulden zijn afgenomen met € 36.000

De commerciële waarde is de geschatte werkelijke waarde bij verkoop bij agrarische bestemming.

Kengetallen vreemd vermogen

	Prive	Bedrijf	Totaal
Totaal vreemd vermogen		763.000	763.000
Af: Vorderingen + voorraden		68.133	68.133
Af: Liquide middelen	61.000		61.000
Saldo vreemd vermogen	-61.000	694.867	633.867

Vreemd vermogen (incl. prive) per kg melk

▶ - 1,22

Vreemd vermogen per ha eigendom

69.735

Gem. rente-% langlopende schulden

1,9% ▶

9. Winst- en verliesrekening	Economisch	Fiscaal	Kasstroom	
				Per 100 kg melk
OPBRENGSTEN				
Melkopbrengst	233.000	233.000	233.000	37,2
O & A rundvee	19.000	19.000	5.901	0,9
<i>Totale opbrengsten melkveehouderij</i>	<u>252.000</u>	<u>252.000</u>	<u>238.901</u>	38,2
Andere opbrengsten	44.935	44.935	44.935	7,2
<i>Totale opbrengsten bedrijf</i>	<u>296.935</u>	<u>296.935</u>	<u>283.836</u>	45,3
KOSTEN				
Veevoer	36.640	36.640	58.045	9,3
Veekosten incl. mestafzet	28.000	27.000	27.000	4,3
Overige toegerekende kosten	8.496	8.496	8.496	1,4
Arbeid	64.125			
Werk door derden	20.556	20.556	20.556	3,3
Werktuigenkosten	37.765	29.033	22.173	3,5
Grond en gebouwen	66.559	49.367	27.431	4,4
Algemene kosten	22.500	22.500	22.686	3,6
Werkelijk betaalde rente		14.500	14.500	2,3
<i>Totale kosten bedrijf</i>	<u>284.641</u>	<u>208.092</u>	<u>200.887</u>	32,1
Resultaat buiten de exploitatie		-21.428	-23	
<i>Bedrijfsresultaat</i>	12.294	67.415	82.926	13,2
BRUTO OVERSCHOT		132.139		21,1
Af: prive-uitgaven		28.000	32.494	5,2
privé belastingen		4.729	4.729	0,8
Prive-mutaties		6.000		
<i>VERMOGENSONTWIKKELING IN BEDRIJF</i>		<u>28.686</u>		
RESERVERINGSCAPACITEIT			45.703	7,3
Af: aflossingen			26.306	4,2
vervangingsinvesteringen			1.477	0,2
<i>MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN</i>			<u>17.920</u>	2,9
Kritieke melkprijs [exclusief incidentele prive inkomsten/ uitgaven]				34,4
Werkelijke melkprijs				37,2
<i>Marge per 100 kg melkproductie</i>				<u>2,9</u>
<i>Correcties in de werkelijke geldstroom</i>				
Af: Toename voorraden voer			-9.465	
Af: Toename overige voorraden			-1.350	
Af: Toename vorderingen			-587	
Af: Afname kortlopende schulden			-6.518	
Totaal correctie			<u>-17.920</u>	
<i>Werkelijke mutatie op de bedrijfs rekening courant</i>			<u><u>-17.920</u></u>	

10. Historische resultaten	2017		2018		2019		2020		2021		gemiddeld	
Melkproductie totaal [kg]	646.872		666.324		654.835		650.782		625.970		648.957	
Oppervlakte gras en mais [ha]	32,81		31,22		31,20		31,20		31,20		32	
Melkkoeien	76,6		72,3		70,1		68,9		69,9		72	
Melkproductie per koe	8.445		9.216		9.341		9.445		8.955		9.081	
OPBRENGSTEN												
Melkopbrengst	256.000	39,6	246.000	36,9	247.500	37,8	225.000	34,6	233.000	37,2	241.500	37,2
Omzet en aanwas rundvee	8.053	1,2	10.808	1,6	14.086	2,2	7.326	1,1	18.932	3,0	11.841	1,8
Overig grondgebonden					245	0,0	55	0,0			60	0,0
Bedrijfstoeslag	10.000	1,5	11.000	1,7	1.000	0,2	11.000	1,7	11.500	1,8	8.900	1,4
Andere opbrengsten	25.000	3,9	25.000	3,8	28.000	4,3	30.000	4,6	30.000	4,8	27.600	4,3
Totaal opbrengsten	299.053	46,2	292.808	43,9	290.831	44,4	273.381	42,0	293.432	46,9	289.901	44,7
Krachtvoer	67.227	10,4	54.299	8,1	50.391	7,7	57.375	8,8	59.703	9,5	57.799	8,9
Ruwvoer	-6.983	-1,1	20.612	3,1	10.065	1,5	4.520	0,7	-23.063	-3,7	1.030	0,1
Meststoffen	5.844	0,9	5.151	0,8	5.577	0,9	3.899	0,6	5.754	0,9	5.245	0,8
Zaad & bestrijdingsmidd.	2.893	0,4	2.783	0,4	6.231	1,0	4.072	0,6	1.343	0,2	3.464	0,5
Veekosten/ov. dir. kosten	26.253	4,1	26.099	3,9	25.057	3,8	26.332	4,0	26.222	4,2	25.993	4,0
Mestafzet	1.924	0,3	3.402	0,5	3.176	0,5	1.030	0,2	2.250	0,4	2.356	0,4
SALDO Opbr -/- dir kn	166.895	25,8	144.462	21,7	161.334	24,6	135.153	20,8	179.723	28,7	157.513	24,3
Arbeid					5.000	0,8					1.000	0,2
Werk door derden	18.115	2,8	11.380	1,7	27.242	4,2	18.988	2,9	20.556	3,3	19.256	3,0
Werktuigenkosten	18.710	2,9	19.577	2,9	18.193	2,8	22.092	3,4	22.173	3,5	20.149	3,1
Afschrijving werktuigen	11.033	1,7	42.292	6,3	6.421	1,0	6.178	0,9	6.860	1,1	14.557	2,2
Grond en gebouwen	8.372	1,3	15.773	2,4	4.816	0,7	10.005	1,5	11.314	1,8	10.056	1,5
Afschrijving gebouwen	22.314	3,4	22.321	3,3	22.031	3,4	21.937	3,4	21.936	3,5	22.108	3,4
Pacht/huur	17.408	2,7	15.328	2,3	15.208	2,3	16.117	2,5	16.117	2,6	16.036	2,5
Water, electra, gas	9.790	1,5	6.892	1,0	8.343	1,3	7.780	1,2	7.904	1,3	8.142	1,3
Algemene kosten	17.522	2,7	22.410	3,4	16.062	2,5	15.024	2,3	14.782	2,4	17.160	2,6
Totale kosten melkvee	220.422	34,1	268.319	40,3	223.813	34,2	215.349	33,1	193.851	31,0	224.351	34,5
Productieresultaat bedrijf	78.631	12,2	24.489	3,7	67.018	10,2	58.032	8,9	99.581	15,9	65.550	10,2
Betaalde rente	40.949	6,3	35.949	5,4	33.487	5,1	16.779	2,6	14.500	2,3	28.333	4,3
Buiten bedrijfsexploitatie	-5.336		68.500		452		3.828		-21.428		9.203	
BEDRIJFSRESULTAAT	32.346	5,0	57.040	8,6	33.983	5,2	45.081	6,9	63.653	10,2	46.421	7,2
KASTROOM	78.507	12,1	130.900	19,6	61.040	9,3	73.196	11,2	79.418	12,7	84.612	13,0
Bij: privé inkomsten			35.000	5,3	22.000	3,4					11.400	1,7
Af: privé uitgaven	28.000	4,3	70.000	10,5	40.000	6,1	30.000	4,6	28.000	4,5	39.200	6,0
privé belastingen					11.000	1,7			5	0,0	2.201	0,3
Af: mutatie prive rekeningen			33.231	5,0	-449	-0,1	30.367	4,7	5.717	0,9	13.773	2,1
Reserveringscapaciteit	50.507	7,8	62.669	9,4	32.489	5,0	12.829	2,0	45.696	7,3	40.838	6,3
Af: aflossingen	56.000	8,7	36.000	5,4	36.000	5,5	25.000	3,8	25.000	4,0	35.600	5,5
vervangings investeringen	27.181	4,2	4.890	0,7			4.200	0,6	1.477	0,2	7.550	1,2
Af: correctie balansmutaties	-50.540	-7,8	46.236	6,9	-7.753	-1,2			17.920	2,9	1.173	0,2
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN	17.866	2,8	-24.457	-3,7	4.242	0,6	-16.371	-2,5	€ 1.299,00	0,2	-3.484	-0,5

11. Kostprijs en kritieke melkprijs	2021	2020	
Bedragen in € per 100 kg melk			MP [x 1.000] >17,5 per ha [2020]
Toegerekende kosten			
Veevoer	5,85	11,17	9,51
Veekosten	4,32	4,02	4,13
Gewaskosten	1,13	0,67	1,22
Overige toeg.kn	0,22	2,20	0,07
Totaal toegerekende kosten	11,54 ✓	18,06	14,94 ✓
Niet toegerekende kosten			
Arbeid		0,61	
Loonwerk	3,28	2,98	2,92
Machines en inventaris	4,64	4,58	4,34
Grond en gebouwen	7,89	5,17	7,38
Productierechten		0,86	
Algemene kosten	3,62	2,25	3,50
Totaal niet toegerekende kosten	19,43 ✗	16,45	18,15 ✗
Af: Omzet en aanwas melkvee	3,02	1,66	1,13
Overige opbrengsten vee & grond		0,74	0,01
Andere opbrengsten	7,18	2,95	6,80
Kostprijs melk	20,77 ✓	29,16	25,15 ✓
Resultaat neventakken		1,74	
Afschrijvingen	4,60	6,08	4,32
Rente	2,32	2,31	2,58
Kritieke melkprijs voor bestedingen	18,48 ✓	23,66	23,41 !
Bestedingen			
Aflossingen	werkelijk 3,69	4,62	3,55
Vervangingsinvesteringen	werkelijk 2,35	2,76	2,24
Privé-uitgaven incl. belastingen	werkelijk 5,03	3,64	4,90
	11,08 !	11,02	10,68 !
Kritieke melkprijs	29,56 ✓	34,68	34,09 !
Werkelijk ontvangen melkprijs	37,24	35,53	34,46
Marge	7,68 ✓	0,84	0,36 ✗

Toelichting:

In de berekening van de normatieve kritieke melkprijs van 2020 en 2021, is uitgegaan van:

- * aflossingen gebaseerd op de bedrijfsec. afschrijvingen onr. goed (Aanschafwaarde / 25 jaar)
- * vervangingsinvesteringen o.b.v. bedrijfseconomische afschrijvingen (aanschafwaarde / 12-15 jaar)
- * geen buitengewone opbrengsten en/of kosten.
- * prive-uitgaven (exclusief bijzondere of eenmalige inkomsten en uitgaven)

12. Saldo per koe	2020		2021		2022	
Melkproductie per koe	9.445		8.955		9.140	
Melkproductie per ha	20.858		20.063		20.513	
Opbrengsten melkveehouderij	€/ koe	ct / kg	€/ koe	ct / kg	€/ koe	ct / kg
Melkopbrengst	3.255	34,46	3.335	37,24	4.499	49,22
Omzet & Aanwas rundvee	106	1,13	271	3,02	271	2,97
Overig vee & grond	1	0,0				
Totaal opbrengsten	3.362	35,59	3.606	40,26	4.770	52,19
Toegerekende kosten						
Veevoer						
Krachtvoer	672	7,11	805	8,99	738	8,08
Natte bijproducten	161	1,7	49	0,6	105	1,1
Ruwvoer	66	0,69	-24	-0,26	989	10,82
Correctie voorraden ruwvoer	-311	-3,29	-306	-3,42	-308	-3,37
Totaal voerkosten	588	6,22	524	5,85	1.524	16,67
Voersaldo	2.667	28,2	2.811	31,4	2.975	32,5
Veekosten						
Fok en controle	102	1,08	88	0,98	95	1,03
Gezondheidszorg	145	1,54	161	1,80	153	1,67
Overige veekosten/strooisel	129	1,36	107	1,19	118	1,29
Totaal veekosten	376	3,98	355	3,97	365	4,00
Mestafzetkosten	15	0,16	32	0,36	424	4,64
Gas/water/elektra	113	1,20	113	1,26	113	1,24
Productierechten					744	8,14
Totaal toegerekende kosten	1.091	11,55	1.025	11,44	3.170	34,68
Saldo in € per melkkoe en € per 100 kg melk	2.271	24,04	2.581	28,82	1.600	17,51
Saldo in € per 100 kg fosfaat (forfaitaire productie)		64,95		72,61		31,47

13. Saldo melkveehouderij	2021[BE]		2021		2020	
Opbrengsten melkveehouderij						
Melkveehouderij						
Melkopbrengst	233.108	37,2	233.108	37,2	224.249	34,5
Omzet rundvee	5.901	0,9	5.901	0,9	7.326	1,1
Aanwas rundvee	13.031	2,1	13.031	2,1		
beheersvergoeding					55	0,0
Totaal melk en grondgebonden	252.040	40,3	252.040	40,3	231.630	35,6
Toegerekende kosten						
Veevoer						
Krachtvoer	56.259	9,0	56.259	9,0	46.295	7,1
Natte bijproducten	3.444	0,6	3.444	0,6	11.080	1,7
Ruwvoer	-1.658	-0,3	-1.658	-0,3	4.520	0,7
Correctie voorraden ruwvoer	-21.405	-3,4	-21.405	-3,4		
Totaal voerkosten	36.640	5,9	36.640	5,9	61.895	9,5
Veekosten						
Fok en controle	6.121	1,0	6.121	1,0	7.002	1,1
Gezondheidszorg	11.239	1,8	11.239	1,8	10.012	1,5
Overige veekosten/strooisel	7.463	1,2	7.463	1,2	8.865	1,4
Mestafzetkosten	2.250	0,4	2.250	0,4	1.030	0,2
Berekende rente veestapel	852	0,1				
Totaal veekosten	27.925	4,5	27.073	4,3	26.909	4,1
Gewaskosten						
Zaad/pootgoed	567	0,1	567	0,1	2.794	0,4
Gewasbeschermingsmiddelen	776	0,1	776	0,1	1.278	0,2
Kunstmest	5.754	0,9	5.754	0,9	3.899	0,6
Totaal gewaskosten	7.097	1,1	7.097	1,1	7.971	1,2
Overige toegerekende kosten	1.399	0,2	1.399	0,2	453	0,1
Totaal toegerekende kosten	73.061	11,7	72.209	11,5	97.228	14,9
Saldo melkveehouderij	178.979	28,6	179.831	28,7	134.402	20,7
Overige bedrijfsopbrengsten						
Bedrijfstoelage	11.558	1,8	11.558	1,8	11.055	1,7
privégebruik	84	0,0	84	0,0	78	0,0
werk voor derden	30.000	4,8	30.000	4,8	30.000	4,6
Totaal "andere" opbrengsten	41.642	6,7	41.642	6,7	41.133	6,3
Bedrijfssaldo	220.621	35,2	221.473	35,4	175.535	27,0

14. Resultaat melkveehouderij	2021[BE]		2021		2020	
Bedrijfssaldo	220.621	33,5	221.473	35,4	175.535	27,0
Niet toegerekende kosten						
Berekende arbeid	64.125	10,2				
Loonwerk						
Mestuitrijden	1.824	0,3	1.824	0,3	1.000	0,2
Overig loonwerk	18.732	3,0	18.732	3,0	17.988	2,8
Totaal loonwerk	20.556	3,3	20.556	3,3	18.988	2,9
Machines en werktuigen						
Onderhoud/brandstof/verzekering	22.173	3,5	22.173	3,5	22.092	3,4
Afschrijvingen	14.709	2,3	6.860	1,1	6.178	0,9
Berekende rente	883					
Totaal machines en werktuigen	37.765	6,0	29.033	4,6	28.270	4,3
Overige niet toegerekende kosten						
Onderhoud gebouwen + eigenaarslasten	11.314	1,8	11.314	1,8	10.005	1,5
Huren en pacht	16.117	2,6	16.117	2,6	16.117	2,5
Afschrijvingen gebouwen	23.111	3,7	21.936	3,5	21.937	3,4
Berekende rente grond en gebouwen	16.017	2,6				
Gas, water, electra en telefoon	7.904	1,3	7.904	1,3	7.780	1,2
Overige algemene kosten	14.782	2,4	14.782	2,4	15.024	2,3
Betaalde rente			14.500	2,3	16.779	2,6
Totaal overige niet toeger. Kosten	89.245	14,3	86.553	13,8	87.642	13,5
Bedrijfsresultaat melkveehouderij	8.930	1,4	85.331	13,6	40.635	6,2
Ondernemersoverschot totaal	8.930					
Bij: Berekend loon ondernemers	64.125					
Arbeidsopbrengst ondernemers	73.055	11,7				
Resultaat buiten de bedrijfsexploitatie / correcties			-21.428	-3,4	3.828	0,6
Resultaat			63.903	10,2	44.463	6,8

Bedrijfseconomie (waarde, afschrijving, rente)	<u>Aanschafwaarde</u>	<u>Afschr %</u>	<u>Rente</u>
Veestapel	85.180		1,0%
Grond (€ /ha per ha)	60.000		2,0%
Erf, gebouwen, opslag	577.782	4,0%	1,0%
Werktuigen / installaties	147.090	10,0%	1,0%

16. Prognose

16.1. Prognose 2022

De totale melkproductie schatten we in op 640.000 kg met een melkprijs van € 50,00 per 100 kg.

Hiervoor zijn gemiddeld 70 koeien nodig (9.140 kg melk / koe).

De oppervlakte cultuurgrond is 31,20 ha (g.m.).

Krachtvoerkosten 130% t.o.v. 2021 i.v.m. gestegen grondstofprijzen en energiekosten

Ruwvoerkosten zijn berekend op basis van aankoop 3 ha mais

Kosten loonwerk 110% t.o.v. 2021 i.v.m. gestegen brandstofprijzen

Kosten gas, water en Electra op 120% t.o.v. 2021 i.v.m. gestegen energiekosten

Het totaal lang vreemd vermogen (bank- en familieleningen en eventueel ruilverkavelingschuld) op de beginbalans bedraagt € 739.000,-.

Het bedrijfsresultaat begroten we op € 114.000,-. De kasstroom (=bedrijfsresultaat gecorrigeerd met afschrijvingen, voorraadmutaties en aanwas) komt uit op € 142.800,-.

De aflossingen zijn berekend op € 25.000,-.

De vervangingsinvesteringen zijn gepland op € 1.477,-.

De liquiditeit (als alles ontvangen en betaald is) komt uit € 46.023,-.

Er is gerekend met een rekenrente van 4% omdat u de rente deels nog langjarig vast heeft staan.

Belasting is normatief berekend voor een eenmanszaak.

16.1. Prognose 2023

De totale melkproductie schatten we in op 650.000 kg met een melkprijs van € 46,10 per 100 kg.

Hiervoor hebben we gemiddeld 70 koeien nodig (9.290 kg melk / koe).

De oppervlakte cultuurgrond is 31,20 ha (g.m.).

Het totaal lang vreemd vermogen (bank- en familieleningen en eventueel ruilverkavelingschuld)

Het bedrijfsresultaat begroten we op € 84.460,-. De kasstroom (=bedrijfsresultaat gecorrigeerd

De aflossingen zijn berekend op € 25.000,-.

De vervangingsinvesteringen zijn gepland op € 1.500,-.

De kosten zijn in de lijn van 2022 doorgetrokken

De liquiditeit (als alles ontvangen en betaald is) komt uit € 31.160,-.

Mestafzet is normatief berekend op 500 m3/jaar tegen EUR 10,-/ m3 afzetkosten.

Er is gerekend met een rekenrente van 4% omdat u de rente deels nog langjarig vast heeft staan ,

Belasting is normatief berekend voor een eenmanszaak.

16.1. Prognose 2024

De totale melkproductie schatten we in op 650.000 kg met een melkprijs van € 37,87 per 100 kg.

Hiervoor hebben we gemiddeld 70 koeien nodig (9.290 kg melk / koe).

De oppervlakte cultuurgrond is 31,20 ha (g.m.).

Het totaal lang vreemd vermogen (bank- en familieleningen en eventueel ruilverkavelingschuld)

Het bedrijfsresultaat begroten we op € 30.620,-. De kasstroom (=bedrijfsresultaat gecorrigeerd

De aflossingen zijn berekend op € 25.000,-.

De vervangingsinvesteringen zijn gepland op € 1.500,-.

De liquiditeit (als alles ontvangen en betaald is) komt uit € 1.520,-.

Belasting is normatief berekend voor een eenmanszaak.

16.1. Conclusies

1. Bedrijfsresultaat over 2022 en 2023 zullen naar verwachting zeer goed en bovengemiddeld uitkomen door de hoge melkprijs.
2. De kosten welk gerelateerd zijn aan energie zijn in 2022 duidelijk gestegen. Vraag is of dat tijdelijk is of regulier?
3. Behaalde resultaat is ook over 2024 (met langjarige melkprijs) voldoende voor positief resultaat en mutatie liquide middelen. Hierbij zijn de verhoogde kosten zoals in 2022 meegenomen.
4. Langjarig is er op basis van de gekozen uitgangspunten een sluitende exploitatie mogelijk, mits u buitenshuis blijft werken. Vraag die jullie jezelf moeten stellen is of de huidige bedrijfsopzet mogelijk is voor de lange termijn?

16.1. Advies

1. Jullie gaven aan dat de huidige bedrijfsopzet, met daarbij veel werk buitenshuis, zeker niet jullie ambitie is. Insteek is dat jullie beide thuis kunnen werken en daarmee voldoende inkomen kunnen genereren. Nu is het resultaat in 2022 en naar verwachting ook in 2023 goed waardoor er wel financiële ruimte is ontstaan.
2. Jullie zijn je aan het oriënteren op een andere bedrijfsopzet om ook beide alleen thuis te kunnen werken en daarmee een voldoende inkomen te genereren. Ga hiervoor ook het gesprek aan met een fiscalist om die gevolgen goed in beeld te brengen.
3. Indien jullie nader willen onderzoeken of een wijziging in de bedrijfsopzet voor jullie een passende oplossing is met een voldoende toekomstperspectief hoor ik het graag om jullie daarbij nader bij te staan om de verschillende stappen goed voorbereid te kunnen maken.

17. Resultaten prognose	2021		2022		2023		2024		
Kg melkproductie totaal	625.970		640.000		650.000		650.000		
Kg melk kalveren/vernietigd	13.000		10.000		10.000		10.000		
Fabrieksmelkprijs in € / 100 kg	37,24		50,00		46,10		37,87		
Oppervlakte cultuurgrond	31,20		31,20		31,20		31,20		
Aantal melkkoeien	70,0		70,0		70,0		70,0		
Aantal jongvee	34,2		34,2		34,2		34,2		
Melkproductie / koe	8.940		9.140		9.290		9.290		
OPBRENGSTEN									
			+/-						
Melkopbrengst	233.108	38,0		315.000	49,2	295.100	45,4	242.400	37,9
Omzet en aanwas rundvee	18.932	3,0		19.000	3,0	19.000	2,9	19.000	2,9
Bedrijfstoeslag	11.558	1,8	-3,0%	11.200	1,8	10.800	1,7	10.400	1,6
Andere opbrengsten	33.377	5,3		33.300	5,2	33.300	5,1	33.300	5,1
Totaal opbrengsten	296.975	47,4		378.500	59,1	358.200	55,1	305.100	46,9
Krachtvoer	59.703	9,5		79.365	12,4	73.282	11,3	73.282	11,3
Ruwvoer	-23.063	-3,7	1.000	5.000	0,8	5.000	0,8	5.000	0,8
Meststoffen	5.754	0,9		7.540	1,2	7.540	1,2	7.540	1,2
Zaad & bestrijdingsmidd.	1.343	0,2		1.400	0,2	1.400	0,2	1.400	0,2
Veekosten/ov. dir. kosten	26.222	4,2		26.300	4,1	26.720	4,1	26.720	4,1
Mestafzet en-verwerking	2.250	0,4		5.000	0,8	5.000	0,8	5.000	0,8
Werk door derden	20.556	3,3	1,0%	22.880	3,6	23.150	3,6	23.400	3,6
Werktuigenkosten	22.173	3,5	1,0%	22.400	3,5	22.630	3,5	22.860	3,5
Grond en gebouwen	11.314	1,8		11.320	1,8	11.320	1,7	11.320	1,7
Pacht/huur	16.117	2,6		16.120	2,5	16.120	2,5	16.120	2,5
Water, electra, gas	7.904	1,3	1,0%	9.588	1,5	9.690	1,5	9.790	1,5
Algemene kosten	14.782	2,4	1,0%	14.930	2,3	15.080	2,3	15.240	2,3
Betaalde rente	14.500	2,3	1,9%	13.850	2,2	28.000	4,3	28.000	4,3
Totale kosten	179.555	28,7		235.700	36,8	244.940	37,7	245.680	37,8
Afschrijvingen melkvee	28.796	4,6		28.800	4,5	28.800	4,4	28.800	4,4
Buiten bedrijfsexploitatie	-21.428								
BEDRIJFSRESULTAAT	67.196	10,7		114.000	18,2	84.460	13,0	30.620	4,9
Aanwas vee / voorraadmutaties	34.436	5,5							
KASSTROOM	79.418	12,7		142.800	22,3	113.260	17,4	59.420	9,1
Af: privé uitgaven	28.000	4,5	1,0%	28.300	4,4	28.600	4,4	28.900	4,4
privé belastingen	5	0,0		42.000	6,6	27.000	4,2	2.500	0,4
Af: mutatie prive rekeningen	5.717								
Reserveringscapaciteit	45.696	7,3		72.500	11,3	57.660	8,9	28.020	4,3
Af: aflossingen	25.000	4,0		25.000	3,9	25.000	3,8	25.000	3,8
vervangings investeringen	1.477	0,2		1.477	0,2	1.500	0,2	1.500	0,2
Af: correctie balansmutaties	17.920	2,9							
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN	1.299	0,2		46.023	7,2	31.160	4,8	1.520	0,2